

Notat om arbejdsgivers anmeldelse af sygefravær og anmodning om refusion §§ 40 og 59

Til brug for temamøde den 15. december 2022

Indhold

1. Indledning
2. Retsgrundlag
3. Anmeldelse af refusionskrav
4. Praksis – principmeddelelser
5. Praksis - Beskæftigelsesudvalget

1. Indledning

Sagerne til dette møde omhandler Ankestyrelsens praksis i sager om arbejdsgivers anmeldelse af fravær og anmodning om refusion ved medarbejderens fravær på grund af sygdom, jf. sygedagpengelovens §§ 40 og 59.

2. Retsgrundlag

Lov om sygedagpenge, jf. lovbekendtgørelse nr. 1263 af 2. september 2022 - § 40, § 55 og § 59:

Arbejdsgiverens anmeldelse af sygefravær til kommunen

§ 40. En arbejdsgiver, der udbetaler løn under en lønmodtagers sygefravær, skal anmelde fraværet til lønmodtagerens opholdskommune senest 5 uger efter første fraværsdag, hvis fraværet strækker sig ud over arbejdsgiverperioden, jf. kapitel 10.

Stk. 2. En arbejdsgiver, der udbetaler sygedagpenge i arbejdsgiverperioden under en lønmodtagers sygefravær, skal anmelde sygefraværet til lønmodtagerens opholdskommune, senest 1 uge efter at udbetaling af sygedagpenge fra arbejdsgiveren er ophørt, hvis fraværet strækker sig ud over arbejdsgiverperioden, jf. kapitel 10.

Stk. 3. En arbejdsgiver, der ikke udbetaler løn og ikke har pligt til at udbetale sygedagpenge i arbejdsgiverperioden under en lønmodtagers sygefravær, skal anmelde sygefraværet til lønmodtagerens opholdskommune senest 14 dage efter første fraværsdag.

Stk. 4. Anmeldelse af sygefraværet til kommunen skal ske via Nemrefusion. I forbindelse med anmeldelsen kan arbejdsgiveren vælge at oplyse kommunen om sygdommens betydning for lønmodtagerens mulighed for at arbejde.

Stk. 5. Lønmodtageren skal ved et underretningsbrev orienteres om de oplysninger, som arbejdsgiveren har afgivet til Nemrefusion ved anmeldelse af sygefraværet. Er lønmodtageren ikke enig i de af arbejdsgiveren afgivne oplysninger, skal lønmodtageren senest 8 dage efter kommunens afsendelse af underretningsbrevet gøre kommunen opmærksom herpå ved digital selvbetjening, jf. § 69 a.

Sygedagpengeforsikring for private arbejdsgivere

§ 55. En privat arbejdsgiver kan tegne en forsikring, som giver arbejdsgiveren ret til fra lønmodtagerens anden fraværsdag at få refunderet et beløb fra kommunen, hvis lønmodtageren opfylder beskæftigelseskravet i § 30. Refusionen beregnes efter reglerne om sygedagpenge fra kommunen til lønmodtagere, jf. § 47, stk. 1, 1. pkt. Refusionsbeløbet kan dog ikke overstige det beløb, som lønmodtageren efter § 50, stk. 2, har ret til fra kommunen.

Stk. 2. (...)

Anmeldelse af refusionskrav

§ 59. En arbejdsgiver, der efter §§ 54-57 er berettiget til refusion af sygedagpenge, skal anmelde refusionskravet til lønmodtagerens opholdskommune.

Stk. 2. Har arbejdsgiveren anmeldt sygefraværet senest 5 uger efter første fraværsdag, jf. § 40, stk. 1, kan der ydes refusion for tidsrum, der ligger indtil 3 måneder forud for fremsættelsen af kravet.

Stk. 3. Har arbejdsgiveren ikke anmeldt sygefraværet senest 5 uger efter første fraværsdag, kan der alene ydes refusion fra det tidspunkt, hvor sygefraværet er anmeldt, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Har arbejdsgiveren ikke anmeldt sygefraværet senest 5 uger efter første fraværsdag, fordi fraværet er afsluttet inden for 30 kalenderdage fra første fraværsdag, kan der ydes refusion for tidsrum, der ligger indtil 3 måneder forud for fremsættelsen af kravet.

Stk. 5. Ved en lønmodtagers fortsatte sygefravær kan der alene ydes refusion for tidsrum, der ligger indtil 3 måneder forud for fremsættelsen af kravet.

Stk. 6. Kommunen kan dog udbetale refusion, når overskridelsen af fristen skyldes driftsforstyrrelser hos Nemrefusion af et omfang og en varighed, der har afskåret arbejdsgiveren fra at anmelde rettidigt, eller skyldes forhold, som i det væsentlige må tilskrives lønmodtageren, eller skyldes forkert vejledning fra offentlige myndigheder eller andre, der må antages at have særligt kendskab til forholdene, eller når særlige omstændigheder i øvrigt taler derfor. Dette gælder dog ikke, når anmodningen om refusion indgives senere end 6 måneder efter første fraværsdag.

Stk. 7. Anmeldelse af refusionskrav til kommunen skal ske via Nemrefusion.

Stk. 8. Lønmodtageren skal ved et underretningsbrev orienteres om de oplysninger, som arbejdsgiveren har givet til Nemrefusion ved anmodningen om refusion. Er lønmodtageren ikke enig i de af arbejdsgiveren afgivne oplysninger, skal lønmodtageren senest 8 dage efter kommunens afsendelse af underretningsbrevet gøre kommunen opmærksom herpå ved digital selvbetjening, jf. § 69 a.

3. Anmeldelse af refusionskrav

En arbejdsgiver, der er berettiget til refusion af sygedagpenge skal anmelde refusionskravet til kommunen. Der kan søges om refusion 3 måneder bagud for kommunens modtagelse af anmodningen.

Det er en forudsætning for arbejdsgivers ret til refusion, at arbejdsgiveren har anmeldt den ansattes sygefravær til kommunen. Hvis fraværet ikke er anmeldt rettidigt kan der først opnås ret til refusion fra det tidspunkt, hvor fraværet er anmeldt. Der er forskellige frister for rettidig anmeldelse af sygefraværet afhængig af fraværets længde.

Dispensation for fristoverskridelse

Der kan dispenseres ved overskridelse af fristen for anmeldelse, hvis overskridelsen skyldes forkert rådgivning fra kommunen, NemRefusion eller andre med særlig kendskab til forholdene. Der kan ikke dispenseres på grund af partsrepræsentanternes manglende overholdelse af reglerne. Der kan ligeledes dispenseres hvis overskridelsen skyldes driftsforstyrrelser hos NemRefusion, men driftsforstyrrelserne skal have et væsentligt omfang før der dispenseres. Endelig kan der dispenseres hvis overskridelsen skyldes medarbejderens forhold eller når særlige forhold taler herfor.

Udgangspunktet er, at der ikke dispenseres for fristoverskridelser, hvis overskridelsen skyldes arbejdsgivers ukendskab til frister for anmeldelse eller arbejdsgivers manglende kendskab til brug af NemRefusion.

Det er arbejdsgiverens ansvar at planlægge virksomhedens interne arbejdsgange, herunder at der i tide er indhentet medarbejdersignatur, og at der er taget højde for risikoen for fravær af de medarbejdere, der sædvanligvis foretager anmeldelse af fravær og refusionskrav.

Se principafgørelse D-11-05, hvor arbejdsgiver var nærmest til at bære risikoen for, at et nyt EDB-system var behæftet med fejl, der medførte, at lønmodtagers sygefravær ikke blev anmeldt rettidigt. Der forelå derfor ikke særlige forhold, der kunne begrunde dispensation fra fristen og give ret til refusion for perioden forud for anmeldelsen.

Anmeldelse via NemRefusion

Siden 2011 har det været et krav, at anmeldelse af sygefravær og anmodning om refusion skal ske via NemRefusion. I forbindelse med indførelsen af pligt til anmeldelse via NemRefusion blev der iværksat en orienteringskampagne om lovændringen, herunder arbejdsgivers behov for digital signatur i forbindelse med anmeldelser.

I øvrigt er det arbejdsgiverens ansvar at kende reglerne om anmeldelse af fravær og refusionskrav, samt brugen af NemRefusion og Virk.dk. Det er derfor ikke en rimelig grund, at virksomheden er nystartet, eller at det er første gang, arbejdsgiveren skal anmelde fravær for en lønmodtager.

Driftsforstyrrelser hos NemRefusion

NemRefusion fører en logbog med opgørelse af perioder med driftsforstyrrelser. Ofte angiver arbejdsgivere, at den manglende rettidige anmeldelse skyldes driftsforstyrrelser hos NemRefusion, men hvor en nærmere undersøgelse viser, at afvisningen af arbejdsgiverens anmeldelse skyldes forkert brug af systemet og ikke driftsforstyrrelser.

Det fremgår af lovbemærkningerne til ændringerne af dispensationsbestemmelserne ved indførelse af den digitale indberetningspligt, at det ikke er nok, at der har været driftsforstyrrelser hos NemRefusion i anmeldelsesperioden. Dispensation forudsætter, at driftsforstyrrelsen har

været af et omfang og en varighed, som har forhindret arbejdsgiveren i at kunne anmelde rettidigt. Det forudsættes endvidere, at arbejdsgiveren anmelder fraværet inden en rimelig frist efter, at NemRefusion igen er blevet til gængelig, som udgangspunkt inden for et par hverdage.

Ved brug af NemRefusion og Virk.dk er der mulighed for at hente vejledninger på hjemmesiden. Arbejdsgiverne oplyses også om muligheden for at få telefonisk og digital support.

4. Praksis - principmeddelelser

Seks-måneders frist for dispensationsmulighederne ved for sen anmodning om refusion

Det fremgår af principmeddelelse 30-19, at arbejdsgiver først skal anmelde medarbejderens sygefravær til kommunen, for at være berettiget til sygedagpengerefusion. Når sygefraværet er anmeldt, skal arbejdsgiver løbende anmode om refusion. Ved overskridelser af frister skal der skelnes mellem situationer, hvor arbejdsgiver har anmeldt medarbejderens sygefravær for sent, og situationer hvor arbejdsgiver har anmodet om refusion for sent. Der gælder forskellige frister for anmeldelse af sygefravær og for anmodning om refusion.

Muligheden for dispensation gælder dog ikke, når anmodningen om refusion er indgivet senere end seks måneder efter første fraværsdag. Det betyder, at der i sager om for sen anmodning om refusion først skal tages stilling til, om anmodningen om refusion er indgivet senere end seks måneder efter første fraværsdag.

Hvis der på tidspunktet for anmodningen om refusion endnu ikke er gået mere end seks måneder fra første fraværsdag, skal kommunen tage stilling til, om der er grundlag for dispensation for den del af perioden, som ligger mere end tre måneder forud for refusionsanmodningen.

Hvis der på tidspunktet for anmodningen om refusion er gået mere end seks måneder fra første fraværsdag, skal kommunen ikke tage stilling til, om der er grundlag for dispensation for den del af perioden, som ligger mere end tre måneder forud for refusionsanmodningen.

Fristoverskridelse på grund af forkert vejledning

Principmeddelelse 79-13 fastslår, at det kan være et særligt undskyldende forhold, der giver anledning til dispensation, hvis sygefraværet bliver anmeldt for sent på grund af forkert eller misvisende vejledning fra offentlige myndigheder eller andre, der må antages at have særligt kendskab til forholdene.

I de konkrete sager vurderede Beskæftigelsesudvalget, at vejledningen fra NemRefusion hverken var forkert eller misvisende, og der var derfor ikke grundlag for dispensation.

Af afgørelsen fremgår, at selvstændige erhvervsdrivende og arbejdsgivere har pligt til at kende reglerne, herunder at der er frister, der skal overholdes ved anmeldelse af sygdom og anmodning om refusion. Det var derfor ikke en undskyldende omstændighed, at den selvstændige/arbejdsgiveren havde indtastet forkerte oplysninger, og som følge heraf havde fået besked fra NemRefusion om at vente med indberetningen. I den ene sag havde en selvstændig erhvervsdrivende fejlagtigt svaret nej til at være forsikret, og i den anden sag havde arbejdsgiveren søgt om refusion fremadrettet. Indberetningerne var derfor lagt i venteregister, indtil indberetning kunne ske ud fra de angivne oplysninger. Som selvstændig/arbejdsgiver burde klagerne have vidst, at de ikke kunne vente med at anmelde sygefravær.

Helligdage og ferielukning

Det er fremgår af principmeddelelse 26-13, at arbejdsgiver ikke er afskåret fra at signere en indberetning i NemRefusion på en helligdag, ligesom kommunen kan modtage (registrere) den digitale anmeldelse på en helligdag. Med indførelsen af den digitale anmeldelse, kan arbejdsgivere anmelde sygefravær uafhængigt af helligdage, ferielukning og kontortids ophør. En anmeldelsesfrist, der udløber på en helligdag, forlænges ikke til førstkommande hverdag, da der ikke er hjemmel i lovens bestemmelser til at forlænge fristerne i dette tilfælde.

Kort fristoverskridelse

Principmeddelelse 139-12 fastslår blandt andet, at der ikke kan dispenseres fra for sen anmeldelse, når der ikke er særligt undskyldende forhold, selv om anmeldelsesfristen kun er overskredet med en enkelt dag.

Ukendskab til reglerne

Principmeddelelse 139-12 fastslår også, at manglende kendskab til muligheden for at få sygedagpenge, kan ikke føre til en dispensation fra anmeldelsesfristen, idet ukendskab til reglerne ikke i sig selv er et særligt undskyldende forhold.

Der skal være særlige omstændigheder i øvrigt, der taler for at give dispensation fra anmeldelsesfristen.

Dispensation ved driftsforstyrrelser

Principmeddelelse 155-12 fastslår, at en arbejdsgiver, der er berettiget til refusion for sygedagpenge, skal anmelde sit krav til lønmodtagerens opholdskommune via NemRefusion. Hvis driftsforstyrrelser i den digitale løsning er af et omfang og en varighed, der har afskåret arbejdsgiveren fra at anmelde sit krav rettidigt, kan kommunen dispensere fra fristen. Det er ikke tilstrækkeligt til at dispensere fra fristen, at der er driftsforstyrrelser én af dagene i fristperioden på fire uger, - nu fem uger. Hvis der er driftsforstyrrelser en del af den sidste dag inden fristens udløb, er det heller ikke tilstrækkeligt til at dispensere, når der uanset driftsforstyrrelsen har været mulighed for at anmelde inden for den sidste fristdag.

Korrekt fremgangsmåde

Principmeddelelse 124-11 fastslår, at arbejdsgiverens anmeldelsespligt ikke er opfyldt ved fremsendelse af blanket-ten dp 333 om sygefraværssamtale mellem arbejdsgiver og lønmodtager. Arbejdsgiveren har ansvaret for, at anmeldelse af lønmodtagerens sygefravær til kommunen sker rettidigt og ved den rette fremgangsmåde, som er via hjemmesiden virk.dk eller på den korrekte blanket.

Kommunen har ikke pligt til at kontakte arbejdsgiveren

Af principmeddelelse 140-10 fremgår, at krav på refusion skal anmeldes til kommunen, og at der ikke kan anmeldes krav på refusion for fremtidigt fravær.

Arbejdsgiver havde således ikke foretaget en korrekt anmeldelse, når ønsket om refusion for fremtidigt sygefravær var angivet i blanket til anmeldelse af sygefravær. Kommunen var ikke

forpligtet til at kontakte arbejdsgiver for efterfølgende af få bekræftet oplysningerne i anmeldelsesblanketten, idet det var arbejdsgiver, der havde pligt til at anmelde krav.

5. Praksis - Beskæftigelsesudvalget

Beskæftigelsesudvalget har mødebehandlet sager om 23-dages reglen, anmodning om refusion frem i tiden og manglende signering.

I alle tre typer sager har udvalget været enige i, at arbejdsgiveren skal have kendskab til brugen af NemRefusion, herunder hvornår der kan ske indberetning, og at det er arbejdsgiverens risiko og ansvar at indberette korrekt. Dette fremgår desuden af principmeddelelserne 124-11 og 79-13.

Det er således efter praksis ikke tilstrækkeligt, at arbejdsgiveren har forsøgt at indberette.

23-dages reglen er nærmere beskrevet på Virk.dks hjemmeside.

Anmeldelser for lønmodtagere, hvor der er en arbejdsgiverperiode på 30 dage, kan arbejdsgiveren først signere på dag 23 efter første fravær dato. Først efter signering bliver indberetningen stillet til rådighed for kommunen.

Reglen skal være overholdt for at kunne signere og dermed færdiggøre anmeldelsen. Er der grundlag for tidlig refusion, eksempelvis ved forsikring, § 56-aftale eller fleksjob, kan arbejdsgiveren signere indberetningen på datoen for dagpengerettens indtræden (typisk første fravær dato eller dagen efter for de forsikrede arbejdsgivere).

Sker indberetning før, gemmes indberetningen som en kladde.

Også af brugervejledningen til NemRefusion fremgår, at en indberetning først videregives til kommunen, når indberetningen er signeret. En ikke signeret indberetning gemmes som kladde og er ikke tilgængelig for kommunen.

På samme måde, hvis arbejdsgiveren søger om refusion frem i tiden. I brugervejledningen er præciseret, at en arbejdsgiver skal undlade at anmode om refusion ud i fremtiden. Det fremgår også, at arbejdsgiveren i den forbindelse skal være opmærksom på, at signering skal ske inden for gældende frister.

I NemRefusion er det muligt for arbejdsgivere at vælge, hvilke meddelelser man gerne vil modtage, som eksempelvis påmindelse af tidsfrister, eller når arbejdsgiveren kan signere indberetningen.

I forbindelse med signeringen vises alle indtastede oplysninger, og arbejdsgiveren får en kvittering, som kan udskrives eller gemmes. Den signerede indberetning gemmes i NemRefusion. Arbejdsgiveren kan derfor altid se, hvad der er indberettet til kommunen.